

Vyjadrenie navrhovateľa k stanoviskám k zámeru navrhovanej činnosti „Rekreačný areál Trávník“

1. Stanovisko Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja, odboru strategických činností č. CS 5011/2024 CZ 5307/2024, zo dňa 05. 02. 2024

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, odbor strategických činností, posúdil predložený zámer z hľadiska záujmov NSK v oblasti regionálneho rozvoja, zabezpečenia rozvoja územia a zamestnanosti, z hľadiska súladu so schváleným Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov, pričom zámer nesmie byť v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015. Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja žiada, aby bola projektová dokumentácia konkrétnych zámerov a stavieb v rámci územného a stavebného konania predložená odboru dopravy a pozemných komunikácií Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja na posúdenie. K predloženému zámeru nemá iné pripomienky. Realizáciou zámeru v súlade s platnou legislatívou sa nepredpokladajú závažné negatívne vplyvy na lokalitu a jej obyvateľov a preto zámer nepožaduje posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť nebude v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015. Projektová dokumentácia konkrétnych zámerov a stavieb v rámci územného a stavebného konania bude predložená odboru dopravy a pozemných komunikácií Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja na posúdenie. Uvedené pripomienky berieme na vedomie.

2. Záväzné stanovisko Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, orgán ochrany prírody č. OU-NR-OSZP1-2024/011524, zo dňa 19. 02. 2024

Na predmetné územia sa vzťahuje § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a platí tam prvý stupeň ochrany. Predmetné územie nezasahuje do žiadneho veľkoplošného ani maloplošného chráneného územia zaradených do národnej sústavy. Dotknuté parcely v katastrálnom území Trávník na označenej ploche podľa zámeru sa nenachádzajú v chránenom vtáčom území (SKCHVÚ) a predmetná plocha nie je súčasťou ani biotopového územia európskeho významu (SKÚEV), t.j. dotknuté územie nie je lokalizované v území spadajúcom do sústavy Natura 2000. V riešenom území neeviduje žiadne biotopy európskeho a národného významu ani prvky RÚSES. Podľa vyjadrenia ŠOP SR, Správy CHKO DL č. CHKO DL-DS/57-001/2024, zo dňa 15. 02. 2024 vplyv výstavby a realizácie zámeru samostatne alebo kumulatívne bude vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter stavby a stavebných prác na životné prostredie dočasný a následne zanedbateľný. K zvýšenému negatívnemu vplyvu na životné prostredie dôjde počas výstavby. Dočasné zhoršenie životného prostredia počas realizácie bude spočívať vo zvýšenom hluku zo stavebných mechanizmov, exhalátov a zvýšení prašnosti počas prác. Obsah a

rozsah predloženého zámeru v tejto fáze vzhľadom na umiestnenie a rozsah plánovanej činnosti pokladá za dostatočné. Orgán ochrany prírody požaduje dodržať nasledovné podmienky:

- Nie sú prípustné zmeny v PD v ďalšom stupni projektovania, resp. pri realizácii ktoré sa týkajú umiestnenia, rozsahu a iných podmienok deklarovaných v tomto dokumente zo strany navrhovateľa stavby.
- Žiada preveriť a zabezpečiť vyjadrenie príslušného orgánu, či k predmetnej rozvojovej aktivite nie je potrebné vypracovanie ÚPD obce Trávnik.
- Pri realizácii žiadame nezasahovať do okolitého územia, resp. do okolitej vegetácie.
- Žiada dodržať ustanovenia § 34 a § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vzťahujúce sa na chránené rastliny a živočíchy.
- Pri výsadbe vegetácie žiadame úplne vylúčiť invázne druhy rastlín a žiadame uprednostňovať domáce druhy drevín a rastlín.
- Žiada do územného rozhodnutia, resp. do podmienok rozhodnutia o umiestnení stavby zapracovať podmienky - opatrenia na zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedené v kapitole IV. bod 10.

Na základe uvedených skutočností orgán ochrany prírody hodnotí predložený zámer ako dostatočne spracovaný z hľadiska záujmov ochrany prírody, výstavba tohto rekreačného areálu sa nedotýka chránených území, a nepredpokladá významný negatívny vplyv na životné prostredie ani na chránené územia, a preto súhlasí so zámerom navrhovanej činnosti a nepožadujeme ho posudzovať. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je orgán verejnej správy príslušný na konanie obsahom záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody viazaný.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V ďalšom stupni projektovania nie sú plánované žiadne zmeny, ktoré sa týkajú umiestnenia, rozsahu a iných podmienok deklarovaných v zámere navrhovanej činnosti, avšak ak budú v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov uplatňované nejaké zmeny navrhovanej činnosti zo strany jednotlivých pripomienkujúcich subjektov a budú zakomponované do povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, resp. z rozhodnutia zo zisťovacieho konania vykonaného podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tak tie budeme musieť zakomponovať do nami navrhovanej činnosti. V súčasnosti sa pripravuje územnoplánovacia dokumentácia obce Trávnik. Realizáciou navrhovanej činnosti sa nebude zasahovať do okolitého územia, resp. do okolitej vegetácie. V rámci navrhovanej činnosti budú dodržiavané ustanovenia § 34 a § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vzťahujúce sa na chránené rastliny a živočíchy. V rámci výsadby zelene bude úplne vylúčená výsadba inváznych druhov rastlín a budú uprednostňované domáce druhy drevín a rastlín. Uvedené pripomienky berieme na vedomie.

3. Stanovisko Okresného úradu Nitra, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja a oddelenia ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja č. OU-NR-OSZP2-2024/011470, zo dňa 19. 02. 2024

Z hľadiska udržania danej kvality ovzdušia v dotknutej oblasti, počas výstavby navrhovanej činnosti, navrhuje dodržať a premietnuť do podmienok povolenia opatrenie na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite: Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (stavebná činnosť) je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Dopravné cesty a manipulačné plochy je potrebné pravidelne čistiť a udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania. Taktiež premietnuť do povolení navrhovanej činnosti a dodržiavať opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Realizáciou navrhovanej činnosti vzniknú nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia

(lokálne zdroje vykurovania rekreačných objektov), ktoré je potrebné povoliť a prevádzkovať v súlade s právnymi predpismi na ochranu ovzdušia. Na riešených pozemkoch nie sú v IS EZ evidované žiadne environmentálne záťaž. Úrad ako dotknutý orgán nemá ďalšie pripomienky k predloženému zámeru navrhovanej činnosti a navrhuje navrhovanú činnosť neposudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Z hľadiska udržania danej kvality ovzdušia v dotknutej oblasti, počas výstavby navrhovanej činnosti, sa budú dodržiavať opatrenie na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti v danej lokalite, pričom pri činnostiach, pri ktorých môžu vzniknúť prašné emisie (stavebná činnosť) budú využité technicky dostupné prostriedky s ohľadom na primeranosť nákladov na obmedzenie prašných emisií. Dopravné cesty a manipulačné plochy budú pravidelne čistené a udržiavané na dostatočnú vlhkosť povrchov na zabránenie rozprašovaniu alebo obmedzenie rozprašovania. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniknú nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia (lokálne zdroje vykurovania rekreačných objektov). Uvedené pripomienky berieme na vedomie.

4. Závazné stanovisko Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne č. RÚVZKN/OHŽPaZ/321/1378/2024, zo dňa 08. 02. 2024

S navrhovanou činnosťou súhlasí a súčasne ukladá plniť požiadavku, aby plánovaná prevádzka a súvisiaca doprava spĺňala požiadavky podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť bude spĺňať požiadavky podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

5. Stanovisko Okresného úradu Komárno, odboru starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutého orgánu štátnej správy vo veciach odpadového hospodárstva č. OU-KN-OSZP-2024/003545 – 2, zo dňa 26. 01. 2024

Z hľadiska záujmov štátnej správy vo veciach odpadového hospodárstva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Rekreačný areál Trávník“ nemáme zásadné pripomienky, avšak v časti „III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia“, bod „4. Súčasný stav životného prostredia vrátane zdravia – Odpady“, na strane č. 172, predloženého zámeru navrhovanej činnosti žiadame opraviť vzhľadom na to, že v obci Trávník nie je v prevádzke kompostáreň, ani zberný dvor, iba malá kompostáreň. Ďalej navrhujeme, aby predložený zámer nebol posudzovaný podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedené berieme na vedomie.

6. Vyjadrenie Okresného úradu Komárno, odboru starostlivosti o životné prostredie, ako orgánu ochrany ovzdušia č. OU-KN-OSZP-2024/004421-002-Va, zo dňa 13. 02. 2024

Ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 25 ods. 2 písm. f) zákona NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia k zámeru neuplatňujeme pripomienky a nepožadujeme posudzovanie podľa zákona, vzhľadom na skutočnosť, že súčasťou predloženého zámeru nie sú stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Vyjadrenie bez pripomienok.

7. Stanovisko Okresného úradu Komárno, odboru starostlivosti o životné prostredie, ako orgán ochrany prírody a krajiny č. OU-KN-OSZP-2024/003481-003, zo dňa 30. 01. 2024

Predmetná stavba nezasahuje do chránených území a ich ochranných pásiem a z hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny je predmetná stavba možná za dodržania ustanovení o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona, ktoré platia v prvom stupni územnej ochrany a ochranu drevín podľa zákona (Arboristický štandard - Ochrana drevín pri stavebnej činnosti). V prípade dodržania vyššie uvedených podmienok navrhuje činnosť ďalej neposudzovať podľa zákona.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedené berieme na vedomie.

8. Stanovisko Okresného úradu Komárno, odboru starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutého orgánu štátnej vodnej správy č. OU-KN-OSZP-2024/003501-002, zo dňa 25. 01. 2024

Žiadame dbať o ochranu podzemných a povrchových vôd a zabrániť nežiaducemu úniku škodlivých látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd ako aj dodržať ostatné ustanovenia vodného zákona a zároveň nepožaduje posudzovanie podľa zákona o posudzovaní.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedené berieme na vedomie.

9. Stanovisko Okresného úradu Komárno, odboru krízového riadenia č. OU-KN-OKR-2024/003879-002, zo dňa 01. 02. 2024

Z hľadiska záujmov civilnej ochrany obyvateľstva nemá žiadne pripomienky k zámeru a upovedomeniu o začatí konania. Z hľadiska ich záujmov nenavrhuje, aby bol zámer navrhovanej činnosti posudzovaný podľa zákona.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Stanovisko bez pripomienok.

10. Stanovisko Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru V Komárne č. ORHZ – KN1 – 2024/000140 – 002, zo dňa 01. 02. 2024

Z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Stanovisko bez pripomienok.

11. Stanovisko Združenia domových samospráv, ktoré bolo zaslané e-mailom dňa 05. 02. 2024:

Nedostatky zámeru:

- 1) Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá § 22 ods. 6 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>) a ako je účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 2 písm. c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20230401.html#paragraf-2.pismo-c>) (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20230401.html#paragraf-2.pismo-c>).

Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle § 27 ods. 1 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti § 3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety § 47 ods. 3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie § 22 ods. 7 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridŕža výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom.

Podľa § 22 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Pre navrhovanú činnosť, ktorej predmetom je líniová stavba, 22c) je navrhovateľ povinný doručiť príslušnému orgánu zámer podľa odseku 1, ktorý okrem náležitostí podľa odsekov 3 až 5 obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a najmenej dva realizačné varianty navrhovanej činnosti. Táto povinnosť sa nevzťahuje na prípojky stavieb a pozemkov na verejné rozvodné siete a kanalizáciu všetkých stavieb a pozemkov a pripojenie drobných stavieb a pozemkov na rozvodné siete a kanalizáciu hlavnej stavby.“ pričom podľa § 139 ods. 3 stavebného zákona na ktorý odkazuje legislatívny odkaz 22c) sa za líniové stavby považujú „ropovody, plynovody, produktovody, teplovody, diaľnice, cesty a miestne komunikácie, stavby dráh, podzemné a nadzemné vedenia rozvodu elektriny, vodovodné a kanalizačné rady, ochranné hrádze, plavebné a derivačné kanály, vedenia elektronickej komunikačnej siete, letiská, prístavy“. Ťažiskom zámeru a jeho podstatnou časťou sú cesty a miestne komunikácie a preto sa na obsah zámeru vzťahuje aj citovaný paragraf § 22 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa ktorého zámer musí obsahovať aspoň dva realizačné varianty odlišné od nulového. Je preukázané, že líniová stavba ciest a miestnych komunikácií ako aj vodovodné a kanalizačné rady sú predmetom danej navrhovanej činnosti a to v podstatnom a nezabedbateľnom rozsahu. Nejde len o prípojky, na ktoré by sa vzťahovala výnimka ale ide o podstatu zámeru.

Navrhovateľ bol povinný vypracovať zámer v dvoch variantoch ex tunc (od samého počiatku); túto povinnosť si nesplniť a spoliehať sa na benevolentnosť a nedôslednosť úradov environmentálneho posudzovania.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Podľa § 22 ods. 1 zákona, ak je predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť alebo jej zmena, navrhovateľ je povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene doručiť príslušnému orgánu **zámer s náležitosťami podľa § 22 ods. 3 až 5 zákona, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti**; zámer je navrhovateľ povinný doručiť písomne a elektronicky a zároveň vopred dohodnúť s príslušným orgánom potrebný počet písomných vyhotovení pre dotknutú obce. Túto povinnosť navrhovateľ nemá, ak doručil k navrhovanej činnosti alebo jej zmene zámer v priebehu zisťovacieho konania podľa § 29 zákona. **V rámci predmetného zisťovacieho konania bol zámer navrhovanej činnosti doručený príslušnému orgánu s náležitosťami podľa odsekov § 22 ods. 3 až 5 zákona, ktorý obsahoval nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti. Tým bola splnená zákonná povinnosť navrhovateľa podľa uvedeného ods. zákona.**

Podľa § 22 ods. 2 zákona pre navrhovanú činnosť, ktorej predmetom je líniová stavba (líniovými stavbami sú najmä ropovody, plynovody, produktovody, teplovody, diaľnice, cesty a miestne komunikácie, stavby dráh, podzemné a nadzemné vedenia rozvodu elektriny, vodovodné a kanalizačné rady, ochranné hrádze, plavebné a derivačné kanály, vedenia elektronickej komunikačnej siete, letiská a prístavy) je navrhovateľ povinný doručiť príslušnému orgánu zámer podľa § 22 ods. 1, ktorý okrem náležitostí podľa odsekov § 22 ods. 3 až 5 zákona obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a najmenej dva realizačné varianty navrhovanej činnosti. **Táto povinnosť sa nevzťahuje na prípojky stavieb a pozemkov na verejné rozvodné siete a kanalizáciu všetkých stavieb a pozemkov a pripojenie drobných stavieb a pozemkov na rozvodné siete a kanalizáciu hlavnej stavby. Účelom navrhovanej činnosti je vybudovať 20 rekreačných objektov (chatiek) a teda predmetom navrhovanej činnosti nie je líniová stavba podľa § 139 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.**

Zároveň dávame do pozornosti aj skutočnosť, že aplikačná prax ustanovenia tohto ods. (v uvedenom znení nadobudol účinnosť 1. apríla 2023) jednotlivými príslušnými orgánmi (MŽP SR a okresné úrady), je rovnaká v obdobných prípadoch, ako tá, akú aplikoval príslušný orgán v predmetnom prípade (uplatňovanie uvedeného ods. a nepožiadovanie variantných realizačných riešení pri obdobných navrhovaných činnostiach). V prípade, že by sa vyžadovali variantné realizačné riešenia v zámere navrhovanej činnosti, príslušný orgán by uplatnil postup podľa § 22 ods. 6 zákona.

Podľa § 22 ods. 6 zákona zámer, ktorý nemá potrebné náležitosti podľa § 22 ods. 4 a 5 zákona, vráti príslušný orgán do siedmich pracovných dní navrhovateľovi na doplnenie a určí rozsah a lehotu jeho doplnenia. **Príslušný orgán uvedené ustanovenie neuplatnil a tým pádom sa má za to, že zámer navrhovanej činnosti spĺňal náležitosti podľa § 22 ods. 4 a 5 zákona.**

Podľa § 22 ods. 7 zákona príslušný orgán na základe žiadosti navrhovateľa môže vo výnimočnom prípade upustiť do 30 dní od doručenia žiadosti od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti najmä vtedy, ak nie je k dispozícii iná lokalita, alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje iná technológia. **Ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, príslušný orgán uplatní požiadavku na dopracovanie ďalšieho variantu v konaní podľa tohto zákona. Uplatnenie uvedeného ods. v danom prípade nebolo vykonané, nakoľko sa na zámer navrhovanej činnosti nevzťahuje požiadavka na variantné realizačné riešenie podľa § 22 ods. 2 zákona.**

Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná činnosť nie je líniovou stavbou a teda sa na ňu nevzťahuje požiadavka na spracovanie zámeru navrhovanej činnosti vo variantných realizačných riešeniach. Z uvedeného dôvodu teda ani zámer navrhovanej činnosti neobsahuje variantné riešenia navrhovanej činnosti a ani nebolo zo strany príslušného orgánu vydané upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti podľa § 22 ods. 7 zákona a príslušný orgán postupoval v intenciách zákona a teda nedošlo k porušeniu zákona zo strany príslušného orgánu alebo navrhovateľa.

- 2) Podľa § 29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia²²⁾; b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnania s najlepšími dostupnými technológiami.“ Pričom legislatívny odkaz 22) odkazuje na ustanovenia zákona o životnom prostredí.

Únosnú mieru zaťaženia v zmysle § 12 zákona o životnom prostredí č. 17/1992Zb. „určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie je podľa § 2 písm. zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ako aj účelom samotného zákona je „a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvaloudržateľného rozvoja³⁾; b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie; c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia⁴⁾; e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov²⁾.“, pričom legislatívne odkazy 3) a 4) odkazujú na ustanovenia zákona o životnom prostredí.

Podľa § 1 zákona o životnom prostredí „Zákon vymedzuje základné pojmy a ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.“

Zo znenia § 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a § 1 zákona o životnom prostredí vyplýva zákonná povinnosť príslušného orgánu environmentálneho posudzovania pri rozhodovaní uplatniť zásady ochrany a starostlivosti o životné prostredie podľa ustanovení zákona o životnom prostredí.

Podľa § 12 zákona o životnom prostredí „Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s

prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“ Vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov podľa § 12 zákona o životnom prostredí sa tak týka aj vyhodnocovania kritérií podľa prílohy č. 10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; preto v konečnom dôsledku zámer neobsahuje predpísanú náležitosť.

Navrhovateľ resp. odborný spracovateľ zámeru neuplatnil základnú zásadu ochrany životného prostredia podľa § 12 zákona o životnom prostredí č. 12/1992 Zb. a nevyhodnotil vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia zákonom predpokladaným spôsobom podľa regulácie a prahových hodnôt osobitných právnych predpisov.

Žiadame vyhodnotiť prípustnosť pôsobenia kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti a to pre každý časový horizont zvlášť.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť bola v rámci zámeru navrhovanej činnosti vyhodnotená vo vzťahu k predpokladaným vplyvom na jednotlivé zložky životného prostredia v súlade so zákonom. V zámere navrhovanej činnosti boli popísané aj povolené prvky technickej a dopravnej infraštruktúry podľa osobitných predpisov a 7. rekreačných objektov a to práve z dôvodu, že boli brané do úvahy pri posúdení kumulatívnych a synergických vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, tak ako je to popísané v samotnom zámere navrhovanej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že v rámci zámeru navrhovanej činnosti boli hodnotené aj kumulatívne a synergické vplyvy na životné prostredie. Podľa § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia a medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností. Uvedený § teda pojednáva o určovaní medzných hodnôt zákonodarcami v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bolo do úvahy braný kumulatívny a synergický efekt.

- 3) Podľa § 18 ods. 1 písm. g zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť každá navrhovaná činnosť alebo jej zmena neuvedená v písmenách a) až f) alebo v odseku 2, ktorá podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny 8a) pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území“; legislatívny odkaz 8a) odkazuje na § 28 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny „Na vykonanie činnosti, ktorou môže v území európskej sústavy chránených území dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo biotopov druhov európskeho významu, na ochranu ktorých bolo toto územie zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územie, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; orgán ochrany prírody je povinný vlastníka, užívateľa alebo správcu pozemku alebo osobu, ktorá plánuje takúto činnosť vykonať, vopred písomne upozorniť na to, že na jej vykonanie sa takýto súhlas vyžaduje, a to na základe vlastného podnetu alebo podnetu organizácie ochrany prírody.“

Vzhľadom na skutočnosť, že zámerom môžu byť priamo alebo nepriamo dotknuté viaceré chránené lokality, je potrebné zabezpečiť stanovisko ŠOP SR podľa § 28 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny nielen ako podklad pre zisťovacie konanie ale aj pre ustálenie, či zámer nepodlieha posudzovaniu zo zákona.

Máme za to, že navrhovateľ ale aj odborný spracovateľ zámeru spracoval zámer nedostatočne tak, že nedodrжал náležitosti zámeru podľa § 22 ods. 4 a ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Máme za to, že sa pri tom spoliehal na benevolentnosť a nedôslednosť úradníkov.

Vzhľadom na uvedené, žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa § 22 ods. 7 zákona EIA.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Znenie § 18 ods. 1 písm. g) zákona sa nevzťahuje na navrhovanú činnosť nakoľko navrhovaná činnosť je zaradená v § 18 ods. 2 zákona.

Navrhovaná činnosť je situovaná mimo európsku sústavu chránených území a to mimo chránené vtáčie územia (najbližšie chránené vtáčie územie (CHVÚ Dunajské luhy) a územia európskeho významu sa nachádza vo vzdialenosti cca 560 m južne od situovania navrhovanej činnosti a najbližšie územia európskeho významu (ÚEV Čičovské luhy a ÚEV Dunajské luhy) sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 1,61 km južne od situovania navrhovanej činnosti, resp. 2,33 km západne od situovania navrhovanej činnosti.

V prípade Územia európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV0182) sú predmetom ochrany biotopy s kódom 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 3130 Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a /alebo Isoeto-Nanojuncetea, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition a 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, ktoré nebudú poškodené alebo zničené realizáciou navrhovanej činnosti v tomto území.*

V prípade Územia európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV1182) sú predmetom ochrany biotopy s kódom 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidentition p.p. a 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, ktoré nebudú poškodené alebo zničené realizáciou navrhovanej činnosti v tomto území.*

V prípade Územia európskeho významu Dunajské luhy (SKÚEV2090) sú predmetom ochrany biotopy s kódom 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidentition p.p. a 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, ktoré nebudú poškodené alebo zničené realizáciou navrhovanej činnosti v tomto území.*

V prípade Územia európskeho významu Dunajské luhy (SKÚEV2090) sú predmetom ochrany biotopy s kódom 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition, 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidentition p.p. a 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od*

nízin do alpínskeho stupňa, ktoré nebudú poškodené alebo zničené realizáciou navrhovanej činnosti v tomto území.

Z hľadiska druhovej ochrany sú predmetom ochrany Územia európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV0182) druhy ako pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum* Jur.), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielo plutvý (*Gobio albipinnatus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), plž severný (*Cobitis taenia*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), boleň dravý (*Aspius aspius*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), kotúľka štíhla (*Anisus vorticulus*), potápnik dvojčiarový (*Graphoderus bilineatus*). Rastlinný druh pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum* Jur.) sa v predmetnom území nenachádza a realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov tohto druhu európskeho významu v predmetnom chránenom území. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov druhu európskeho významu kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu tohto druhu v jeho prirodzenom vývine. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov druhov rýb európskeho významu lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielo plutvý (*Gobio albipinnatus*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), plž severný (*Cobitis taenia*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), boleň dravý (*Aspius aspius*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*) a šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov druhov cicavcov európskeho významu vydra riečna (*Lutra lutra*) a hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov ulitníka kotúľka štíhla (*Anisus vorticulus*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu tohto druhu v jeho prirodzenom vývine. Obdobne to platí aj v prípade chrobáka potápnik dvojčiarový (*Graphoderus bilineatus*).

Z hľadiska druhovej ochrany sú predmetom ochrany Územia európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV1182) druhy ako pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum* Jur.), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielo plutvý (*Gobio albipinnatus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), plž severný (*Cobitis taenia*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), boleň dravý (*Aspius aspius*), bobor vodný (*Castor fiber*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), potápnik dvojčiarový (*Graphoderus bilineatus*). V prípade druhov pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum* Jur.), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielo plutvý (*Gobio albipinnatus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (**Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), plž severný (*Cobitis taenia*), blatniak tmavý (*Umbra krameri*), boleň dravý (*Aspius aspius*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*) a potápnik dvojčiarový (*Graphoderus bilineatus*) platí to isté konštatovanie ako v prípade Územia európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV0182). Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov druhu európskeho významu bobor vodný (*Castor fiber*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu tohto druhu v jeho prirodzenom vývine.

Z hľadiska druhovej ochrany sú predmetom ochrany Územia európskeho významu Dunajské luhy (SKÚEV2090) druhy ako boleň dravý (*Aspius aspius*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), bobor vodný (*Castor fiber*), plž podunajský (*Cobitis taenia*), hlaváč bielo plutvý (*Cottus gobio*), hrúz bielo plutvý (*Gobio albipinnatus*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetzer*), hlavátka podunajská

(*Hucho hucho*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*), kolok veľký (*Zingel zingel*). V prípade druhov boleň dravý (*Aspius aspius*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), bobor vodný (*Castor fiber*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), vydra riečna (*Lutra lutra*), hraboš severský panónsky (*Microtus oeconomus mehelyi*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bieloplotvý (*Gobio albipinnatus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*) a plž zlatistý (*Sabanejewia aurata*) platí to isté konštatovanie ako v prípade území európskeho významu Čičovské luhy (SKÚEV0182) a Čičovské luhy (SKÚEV1182). Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov druhov rýb európskeho významu plž podunajský (*Cobitis taenia*), hlaváč bieloplotvý (*Cottus gobio*), hrúz Kesslerov (*Gobio kessleri*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetzer*), hlavátka podunajská (*Hucho hucho*), kolok vretenovitý (*Zingel streber*) a kolok veľký (*Zingel zingel*) v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine.

Chránené vtáčie územie Dunajské luhy bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, brehule hnedej, bučiachika močiarneho, čajky čiernohlavej, haje tmavej, hlaholky severskej, hrdzavky potápavej, chochlačky sivej, chochlačky vrkočatej, kačice chrapľavej, kačice chriplavej, kalužiaka červenonohého, kane močiarnej, ľabtušky poľnej, orliaka morského, potápača bieleho, rybára riečného, rybárika riečného, volavky striebritej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie bolo vyhlásené aj na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania, najmä druhov uvedených v prílohe č. 1: (kalužiak riečny (*Actitis hypoleucos*), kačica ostrochvostá (*Anas acuta*), kačica lyžičiarka (*Anas clypeata*), kačica chrapkavá (*Anas crecca*), kačica hvízdavá (*Anas penelope*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica chriplavá (*Anas strepera*), hus bieločelá (*Anser albifrons*), hus divá (*Anser anser*), hus siatinná (*Anser fabalis*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), chochlačka sivá (*Aythya ferina*), chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*), chochlačka morská (*Aythya marila*), chochlačka bieloooká (*Aythya nyroca*), hlaholka severská (*Bucephala clangula*), labuť spevavá (*Cygnus cygnus*), labuť hrbozobá (*Cygnus olor*), volavka biela (*Egretta alba*), lyska čierna (*Fulica atra*), močiarnica mekotavá (*Gallinago gallinago*), sliepočka zelenonohá (*Gallinula chloropus*), potápnica severská (*Gavia arctica*), potápnica štíhlozobá (*Gavia stellata*), čajka bieločelá (*Larus cachinnans*), čajka sivá (*Larus canus*), čajka smeživá (*Larus ridibundus*), močiarnica tichá (*Limnodytes minimus*), turpan tmavý (*Melanitta fusca*), turpan čierny (*Melanitta nigra*), potápač biely (*Mergus albellus*), potápač veľký (*Mergus merganser*), potápač dlhozobý (*Mergus serrator*), hrdzavka potápavá (*Netta rufina*), kormorán veľký (*Phalacrocorax carbo*), potápnica chochlatá (*Podiceps cristatus*), potápnica červenokrká (*Podiceps grisegena*), potápnica čiernokrká (*Podiceps nigricollis*), chriaštel' vodný (*Rallus aquaticus*), potápnica hnedá (*Tachybaptus ruficollis*) a kalužiak perlavý (*Tringa ochropus*). Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k poškodeniu alebo zničeniu biotopov uvedených druhov vtákov európskeho významu v predmetnom chránenom území, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine. Zároveň realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vyššie uvedených druhov vtákov a na zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania, najmä druhov uvedených vo vyššie spomínanej prílohe č. 1.

Z uvedeného vyplýva, že realizáciou navrhovanej činnosti nemôže v území európskej sústavy chránených území dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo biotopov druhov európskeho významu, na ochranu ktorých bolo toto územie zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územie, alebo k významnému vyrušovaniu uvedených druhov v ich prirodzenom vývine.

Realizácia navrhovanej činnosti bude prebiehať v území, kde platí I. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Realizácia navrhovanej činnosti bude prebiehať mimo chránené územia sústavy NATURA 2000 a mimo národnej sústavy chránených území (maloplošných a veľkoplošných chránených území a ich ochranných pásiem).

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať vplyv na mokrade medzinárodného, národného, regionálneho alebo miestneho významu alebo chránené stromy a ich ochranné pásma.

Z uvedeného vyplýva, že vplyvy realizácie navrhovanej činnosti nebudú mať žiadne negatívne vplyvy na tie zložky chránených území, ktoré boli dôvodom ich vyhlásenia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území, funkciu a charakter navrhovanej činnosti, kvalitu a kvantitu biotickej zložky bezprostredného okolia a na základe možných identifikovateľných a predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nebude mať vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inou činnosťou na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu, resp. na ich integritu.

Tak ako bolo uvedené vo vyjadrení k 1. pripomienke, navrhovaná činnosť nie je líniovou stavbou podľa zákona a teda sa na ňu nevzťahuje požiadavka na spracovanie zámeru navrhovanej činnosti vo variantných riešeniach. Z uvedeného dôvodu teda ani zámer navrhovanej činnosti neobsahuje variantné riešenia navrhovanej činnosti a ani nebolo zo strany príslušného orgánu vydané upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti podľa § 22 ods. 7 zákona.

K zámeru navrhovanej činnosti sa vyjadrovali:

- *Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja záväzným stanoviskom OU-NR-OSZP1-2024/011524, zo dňa 19. 02. 2024 v ktorom sa konštatuje, že na predmetné územia sa vzťahuje § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a platí tam prvý stupeň ochrany. Predmetné územie nezasahuje do žiadneho veľkoplošného ani maloplošného chráneného územia zaradených do národnej sústavy. Dotknuté parcely v katastrálnom území Trávnik na označenej ploche podľa zámeru sa nenachádzajú v chránenom vtáčom území (SKCHVÚ) a predmetná plocha nie je súčasťou ani biotopového územia európskeho významu (SKÚEV), t.j. dotknuté územie nie je lokalizované v území spadajúcom do sústavy Natura 2000. V riešenom území neeviduje žiadne biotopy európskeho a národného významu ani prvky RÚSES. Podľa vyjadrenia ŠOP SR, Správy CHKO DL č. CHKO DL-DS/57-001/2024, zo dňa 15. 02. 2024 vplyv výstavby a realizácie zámeru samostatne alebo kumulatívne bude vzhľadom na umiestnenie, rozsah a charakter stavby a stavebných prác na životné prostredie dočasný a následne zanedbateľný. K zvýšenému negatívnemu vplyvu na životné prostredie dôjde počas výstavby. Dočasné zhoršenie životného prostredia počas realizácie bude spočívať vo zvýšenom hluku zo stavebných mechanizmov, exhalátov a zvýšení prašnosti počas prác. Obsah a rozsah predloženého zámeru v tejto fáze vzhľadom na umiestnenie a rozsah plánovanej činnosti pokladá za dostatočné. Orgán ochrany prírody požaduje dodržať nasledovné podmienky:*
 - *Nie sú prípustné zmeny v PD v ďalšom stupni projektovania, resp. pri realizácii ktoré sa týkajú umiestnenia, rozsahu a iných podmienok deklarovaných v tomto dokumente zo strany navrhovateľa stavby. – Uvedená pripomienka sa berie na vedomie.*

- Žiada preveriť a zabezpečiť vyjadrenie príslušného orgánu, či k predmetnej rozvojovej aktivite nie je potrebné vypracovanie ÚPD obce Trávnik. – **V súčasnosti sa pripravuje územnoplánovacia dokumentácia obce Trávnik.**
- Pri realizácii žiadame nezasahovať do okolitého územia, resp. do okolitej vegetácie. – **Realizáciou navrhovanej činnosti sa nebude zasahovať do okolitého územia, resp. do okolitej vegetácie.**
- Žiada dodržať ustanovenia § 34 a § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vzťahujúce sa na chránené rastliny a živočíchy. – **Realizáciou navrhovanej činnosti budú dodržiavané všeobecne záväzné právne predpisy.**
- Pri výsadbe vegetácie žiadame úplne vylúčiť invázne druhy rastlín a žiadame uprednostňovať domáce druhy drevín a rastlín. – **V rámci výsadby zelene bude úplne vylúčená výsadba inváznych druhov rastlín a budú uprednostňované domáce druhy drevín a rastlín.**
- Žiada do územného rozhodnutia, resp. do podmienok rozhodnutia o umiestnení stavby zapracovať podmienky - opatrenia na zmiernenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie uvedené v kapitole IV. bod 10. – **Berieme na vedomie.**

Na základe uvedených skutočností orgán ochrany prírody hodnotí predložený zámer ako dostatočne spracovaný z hľadiska záujmov ochrany prírody, výstavba tohto rekreačného areálu sa nedotýka chránených území, a nepredpokladá významný negatívny vplyv na životné prostredie ani na chránené územia, a preto súhlasí so zámerom navrhovanej činnosti a nepožadujeme ho posudzovať. Podľa § 9 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je orgán verejnej správy príslušný na konanie obsahom záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody viazaný.

- Okresný úrad Komárno, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanoviskom OU-KN-OSZP-2024/003481-003, zo dňa 30. 01. 2024 v ktorom sa konštatuje, že predmetná stavba nezasahuje do chránených území a ich ochranných pásiem a z hľadiska štátnej správy ochrany prírody a krajiny je predmetná stavba možná za dodržania ustanovení o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona, ktoré platia v prvom stupni územnej ochrany a ochranu drevín podľa zákona (Arboristický štandard - Ochrana drevín pri stavebnej činnosti). V prípade dodržania vyššie uvedených podmienok navrhuje činnosť ďalej neposudzovať podľa zákona. – **Berieme na vedomie.**

Ďalšie odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom:

- 4) V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. Termín najlepšie dostupné techniky („Best Available Techniques“, BAT) bol zavedený do slovenskej legislatívy zákonom č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení

niektorých zákonov, ktorým sa transponovala smernica Rady Európskej únie 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších zmien a doplnkov (Integrated Pollution Prevention and Control Directive – IPPC Directive). Smernica Rady Európskej únie 96/61/ES bola v roku 2008 zrušená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/1/ES, ktorá bola nahradená aktuálne platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/ES o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia). Dňa 15. marca 2013 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Výsledkom výmeny informácií o aktuálnom vývoji najlepších dostupných techník a odvodených emisných limitoch pre dané odvetvie sú referenčné dokumenty BAT (BREFs). Navrhovaná činnosť nebude povolená podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Navrhovaná činnosť bude povolená stavebným úradom obce Trávnik. **Keďže referenčné dokumenty BAT (BREFs) nie sú spracované pre rekreačné objekty a preto nie je možné vyhodnotiť navrhovanú činnosť podľa BAT.**

- 5) Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (<http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav>http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (<https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk>https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia.

ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňovať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Podľa čl. 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadaním o povolenie jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schematicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra. V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“:

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciu oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný socio-hospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. Práva a povinnosti verejnosti sú zadefinované v zákone. Máme za to, že v rámci predmetného zisťovacieho konania nedošlo k nejakým zásahom do práv verejnosti v rozpore so zákonom. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Realizácia navrhovanej činnosti bude v intenciách udržateľného socio-hospodárskeho rozvoja a súčasne nedôjde k zásahom do práv na priaznivé životné prostredie dotknutého obyvateľstva. Všetky relevantné subjekty, ako aj verejnosť sa mali možnosť vyjadriť k zámeru navrhovanej činnosti v rámci predmetného zisťovacieho konania podľa zákona. V rámci navrhovanej činnosti dôjde k výsadbe zelene, k vsakovaniu dažďových vôd v mieste ich dopadu a k možnostiam využívania tepelných čerpadiel na vykurovanie, resp. k využívaniu solárnych panelov na ohrev vody alebo výrobu elektrickej energie.

Navrhovaná činnosť bola v rámci zámeru navrhovanej činnosti vyhodnotená vo vzťahu k predpokladaným vplyvom na jednotlivé zložky životného prostredia v súlade so zákonom. V zámere navrhovanej činnosti boli popísané aj povolené prvky technickej a dopravnej infraštruktúry podľa osobitných predpisov a 7. rekreačných objektov a to práve z dôvodu, že boli brané do úvahy pri posúdení kumulatívnych a synergických vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, tak ako je to popísané v samotnom zámere navrhovanej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že v rámci zámeru navrhovanej činnosti boli hodnotené aj kumulatívne a synergické vplyvy na životné prostredie. Podľa § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia a medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností. Uvedený § teda pojednáva o určovaní medzných hodnôt zákonodarcami v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bolo do úvahy braný kumulatívny a synergický efekt.

- 6) Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html>) sa lokalita Trávnik nachádza v 10. stupni ohrozenia horúčavami, 10. stupni ohrozenia suchom a 1. stupni ohrozenia povodňami.

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnúť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „vítazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii (<https://shorturl.at/hjlr4>). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: <https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en>.

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy?

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Realizácia navrhovanej činnosti nedôjde k zásahom do práv na priaznivé životné prostredie dotknutého obyvateľstva. V rámci navrhovanej činnosti dôjde k výsadbe zelene, k vsakovaniu dažďových vôd v mieste ich dopadu a k možnostiam využívania tepelných čerpadiel na vykurovanie, resp. k využívaniu solárnych panelov na ohrev vody

alebo výrobu elektrickej energie. Zároveň dôjde k ďalšiemu využitiu územia poznačeného antropogénnou činnosťou (ťažbou) a k revitalizácii tohto územia.

- 7) Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Akým spôsobom projekt prispieva k napĺňaniu európskej politiky Fit for 55?

Vyjadrenie navrhovateľa:

*Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív, ktorými sa má zabezpečiť, aby politiky EÚ zodpovedali cieľom v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Fit for 55 odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Cieľom navrhovaného balíka je zosúladiť právne predpisy EÚ s cieľom do roku 2030. Cieľom balíka návrhov je vytvoriť súdržný a vyvážený rámec na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy, ktorým sa zabezpečuje spravodlivá a sociálne korektná transformácia, zachováva a posilňuje inovácia a konkurencieschopnosť priemyslu EÚ a zároveň zabezpečujú rovnaké podmienky vo vzťahu k hospodárskym subjektom z tretích krajín a podporuje vedúce postavenie EÚ v celosvetovom boji proti zmene klímy. **Realizácia navrhovanej činnosti a ani navrhovateľ nemajú dosah na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív, ktorými sa má zabezpečiť, aby politiky EÚ zodpovedali cieľom v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Realizácia navrhovanej činnosti a ani navrhovateľ nemajú dosah na zosúladovanie právnych predpisov EÚ do roku 2030.***

- 8) Energetická efektivita, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na ich prevádzku. Približne https://ec.europa.eu/info/news/focus-energy-efficiency-buildings-2020-feb-17_en tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie. Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami. Viacej informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektivitu budov ale aj použitých technológií?

Zabudované emisie sú nepriamym vplyvom stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov. Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolácie či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov, uvedené sa týka aj zabezpečenia energetickej efektivity budov a použitých technológií. V rámci kapitoly IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie boli vyhodnotené predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Požiadavka na vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu jednotlivých výrobkov je nad rámec požiadaviek zákona a smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (kodifikované znenie) a 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie. Takéto hodnotenie by predstavovalo samostatný mnohostranný elaborát, ktorý sa v súčasnosti na základe dostupných informácií o navrhovanej činnosti nedá vôbec vypracovať, keďže nie sú známe všetky druhy stavebných materiálov a komponentov, ktoré by mali byť použité pri výstavbe navrhovanej činnosti a zároveň, ktoré by mali byť zahrnuté do takéhoto elaborátu. Zoznam použitých materiálov komponentov sa spracováva až vo vyšších štádiách projektovej dokumentácie, kde sú kvalitatívne a kvantitatívne uvedené. V rámci navrhovanej činnosti nie sú plánované žiadne demolácie či dekonštrukcie stavieb či iných častí projektu.

- 9) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<[https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-](https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenaa-pre-slovensko/)

konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamená-pre-slovensko/); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Vyhodnotenie účinnosti prijatých opatrení môže byť realizované až po ich realizácii.

- 10) Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Prvky dopravnej a technickej infraštruktúry pre potreby navrhovanej činnosti boli povolené podľa osobitných predpisov, pričom uvedené povolenia podľa osobitných predpisov sú uvedené v zámere navrhovanej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s možnosťami napojenia na nadradenú infraštruktúru, pričom obec Trávnik bola jedným z povoľujúcich orgánov a vyjadrovala sa v rámci ich povoľovania podľa osobitných predpisov a v rámci uvedených povolení podľa osobitných predpisov neboli uvedené také skutočnosti, ktoré by mali za následok nemožnosť realizácie navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť je v súlade s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja v znení Zmien a doplnkov č. 1 Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja, obec Trávnik nemá vypracovanú územnoplánovaciu dokumentáciu (v súčasnosti sa pripravuje), ako aj ostatnými relevantnými strategickými dokumentmi a programami hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktoré riešia predmetné územie. Priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné súvislosti) prvkov technickej a dopravnej infraštruktúry je zrejmé z textu samotného zámeru navrhovanej činnosti včítane jeho grafických príloh. Samotná navrhovaná činnosť priťažuje svojou dopravou dotknuté prvky dopravnej infraštruktúry v zanedbateľných množstvách a to na úrovni cca 40 prejazdov denne a to hlavne v piatok a nedeľu, resp. počas sviatkov a školských prázdnin, resp. v letnom období. V ostatných častiach roka budú frekvencie dopravy z/do navrhovanej činnosti na oveľa nižších číslach, nakoľko ide o rekreačné objekty. **V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bolo do úvahy braný kumulatívny a synergický efekt.**

- 11) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č. 2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v § 16 vodného zákona a nariadením č. 269/2010 Z. z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§ 16a ods. 3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch).

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnúť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na dotknuté vodné útvary. V dôsledku realizácie navrhovanej činnosti nemôže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, resp. k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov. V zmysle § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov sa odborný posudok nevypracováva, ale orgán štátnej vodnej správy požiada poverenú osobu o vydanie odborného stanoviska, ktorého predmetom je určenie, či pri realizácii činnosti môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov dotknutých vodných útvarov. Odborné stanovisko poverenej osoby je podkladom pre vydanie záväzného stanoviska. Poverená osoba vypracuje odborné stanovisko na náklady žiadateľa. Taktiež na základe § 17 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa znalecký posudok nevypracováva, ale na požiadanie zadávateľa znalec potvrdí a doplní písomne podaný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí. Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ a na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa. **Navrhovaná činnosť bude realizovaná v súlade s požiadavkami zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.** V rámci navrhovanej činnosti nebude dochádzať k vypúšťaniu odpadových vôd do príľahlej vodnej plochy, resp. do podzemných vôd. Splaškové odpadové vody budú akumulované v izolovanej žumpke a vyvážané na najbližšiu ČOV. Po vybudovaní kanalizácie v obci Trávnik sa predmetný areál napojí na verejnú kanalizáciu. Dažďové vody budú vsakované na jednotlivých pozemkoch.

- 12) Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa § 5 až § 7 zákona o ovzduší a § 27 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č. 549/2007 Z. z.. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§ 19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§ 6 vyhlášky č. 549/2007 Z. z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§ 17 ods. 7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnu aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (<<https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html>><https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdusie-znecistenie-normy-zdravie.html>) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Podľa § 5 až § 7 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa § 5 venuje monitorovaniu kvality ovzdušia, pričom poverená organizácia zriaďuje a prevádzkuje národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia, ktorá zahŕňa merania koncentrácií znečisťujúcich látok v súlade s požiadavkami hodnotenia úrovne znečistenia ovzdušia, čo je vo vzťahu ku navrhovateľovi a navrhovanej činnosti irelevantné. § 6 sa týka riadenia kvality ovzdušia pričom určuje kompetencie pre okresný úrad v sídle kraja, príslušný okresný úrad, samosprávny kraj a obec a teda nie pre navrhovateľov a navrhované činnosti a teda je požiadavka vo vzťahu k navrhovanej činnosti a navrhovateľovi irelevantná. § 7 Oblasti vyžadujúce osobitnú ochranu ovzdušia sa zaoberá oblasťami riadenia kvality ovzdušia, národnými parkami, prírodnými parkami, chránenými krajinnými oblasťami, kúpeľnými miestami, prírodnými rezerváciami a národnými prírodnými rezerváciami, pričom predmetné územie do takýchto území nezasahuje. V rámci navrhovanej činnosti bude zabezpečené, aby expozícia obyvateľov a ich prostredia bola čo najnižšia a neprekročila prípustné hodnoty pre deň, večer a noc ustanovené vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. V rámci výstavby navrhovanej činnosti hluk v súvisiacom vonkajšom alebo vnútornom prostredí neprekročí prípustné hodnoty pri predpokladanom dopravnom zaťažení. Odborný posudok v zmysle zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vypracováva na účely konaní pred orgánmi ochrany ovzdušia, v rámci ktorého sa posúdi a zdokumentuje úplnosť a správnosť riešenia jednotlivých požiadaviek na stacionárny zdroj vyplývajúcich z predpisov ochrany ovzdušia alebo určených povoľujúcim orgánom, porovnaním údajov v žiadosti a v dokumentácii s konkretizovanými riešeniami overenými praxou a vyplývajúcimi z požiadaviek najlepšej dostupnej techniky v príslušnej oblasti a z odborných znalostí oprávneného posudzovateľa. Limitné hodnoty expozície hluku, vibrácií, znečisťujúcich látok v ovzduší a znečisťujúcich látok vo vodných útvaroch sú uvádzané vo všeobecne záväzných právnych predpisoch. **V rámci navrhovanej činnosti nebude zriadený žiadny stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia. Navrhovaná činnosť je naprojektovaná tak, aby boli splnené požiadavky príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov (včítane prahových hodnôt pre jednotlivé zložky životného prostredia, ak sú zadefinované vo všeobecne záväzných právnych predpisoch).**

- 13) Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa § 28 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa § 29 zákona o verejnom zdraví č. 355/2007 Z. z.

Vyjadrenie navrhovateľa:

V rámci navrhovanej činnosti nie sú navrhované žiadne generátory nízkych frekvencií alebo vysokých frekvencií alebo zariadenia, ktoré takéto generátory obsahujú (zdroje elektromagnetického žiarenia), ktoré by mohli prekračovať limitné hodnoty expozície obyvateľov. V rámci navrhovanej činnosti nie sú navrhované žiadne umelé zdroje ultrafialového, infračerveného, laserového alebo iného optického žiarenia na iné účely ako osvetlenie, ktoré by mohli prekračovať limitné hodnoty expozície obyvateľov a ich prostredia.

- 14) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude pôvodca odpadov pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva to napr. zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov, vyhlášku č. 373/2015 Z. z. o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky MŽP SR č. 320/2017 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákonov č. 111/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 111/2019 Z. z. a ktorým sa mení zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášku MŽP SR č. 366/2015 Z. z. o evidenčnej povinnosti a ohlasovacej povinnosti v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné nariadenia obce Trávnik o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na ich území, resp. VZN o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. **Spôsob nakladania s odpadmi v rámci výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti je popísaný v rámci kapitoly IV.2. Údaje o výstupoch. zámeru navrhovanej činnosti. Pôvodca odpadu je povinný predchádzať vzniku odpadu zo svojej činnosti a obmedzovať jeho množstvo a nebezpečné vlastnosti. Odpad, vzniku ktorého nie je možné zabrániť, musí byť zhodnotený, prípadne zneškodnený v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva spôsobom, ktorý neohrozuje ľudské zdravie, životné prostredie a ktorý je v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.**

- 15) Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedou farbou.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti bude zabezpečený dostatočný počet zberných nádob pre jednotlivé druhy odpadov v súlade so zabehnutým systémom zberu odpadov na území obce Trávnik.

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy

- 16) Podľa § 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>><https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 29 ods. 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>><https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: <<https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/>><https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-opatrenia-zds/>.

Stanovenie podmienok podľa § 29 ods. 13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z § 2 písm. d zákona EIA ale aj z ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa § 178 ods. 3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia.

Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa § 47 ods. 2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.

Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície § 488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s § 489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“.

Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v doplňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Tvorba rozhodnutia zo zisťovacieho konania pre navrhovanú činnosť podľa zákona a uplatňovanie jednotlivých postupov v rámci konania je v kompetencii príslušného orgánu.

- 17) Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténové parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (<<https://www.pocitamesvodou.cz/wp->

content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf>https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):

- Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (<https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf>https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)
- Rašeliniská <<https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/?cst=0cb0b542e91df114274334bba6364213c6bdd3a7>><https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>
- Dažďové záhrady. Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachováva prírodnú vodnú bilanciu a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.
- Biosolárne strechy. Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilancii. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.
- Zelené fasády. Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.
- Retenčné a zelené parkoviská. Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
- Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státi; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státi tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom: alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek:
- Parkovacie státi samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových laniek.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Navrhovaná činnosť je navrhovaná v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v dobe jej povoľovania podľa osobitných predpisov. V rámci kapitoly IV.10. zámeru navrhovanej činnosti sú uvedené opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. V rámci navrhovanej činnosti dôjde k výsadbe zelene, k vsakovaniu dažďových vôd v mieste ich dopadu a k možnostiam využívania tepelných čerpadiel na vykurovanie, resp. k využívaniu solárnych panelov na ohrev vody alebo výrobu elektrickej energie. Zároveň dôjde k ďalšiemu využitiu územia poznačeného antropogénnou činnosťou (ťažbou) a k revitalizácii tohto územia. V rámci predmetného územia budú vysadené dreviny, čím dôjde k ich navýšeniu oproti súčasnosti. Rašelinisko sa v predmetnom území nevyskytuje a ani tu nemá vhodné podmienky na jeho vytvorenie. V rámci navrhovanej činnosti bude dochádzať k zadržiavaniu vody v krajine v mieste spádu zrážok, aby nedochádzalo k ich rýchlemu odtoku.

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia.

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie, dopracovanie a dovysvetlenie v kontexte vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa § 29 ods. 13 v časti výroku o podmienkach žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: klíma, biodiverzita, voda, vzduch, energie a územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle § 12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Zámer navrhovanej činnosti bol vypracovaný v zmysle požiadaviek prílohy č. 9 zákona. V rámci prípravy zámeru navrhovanej činnosti, čo sa odzrkadlilo aj v samotnom texte zámeru navrhovanej činnosti, a aj v posúdení jej vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia včítane vplyvov na zdravie človeka, nebolo identifikované znečisťovanie životného prostredia navrhovanou činnosťou nad medzné hodnoty ustanovené v rámci jednotlivých všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom bolo do úvahy braný kumulatívny a synergický efekt.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk> <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Priebeh a forma konzultácií vychádzajú z požiadaviek zákona.

Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku vyjadríme. Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. Toto podanie písomne potvrdíme podľa § 19 ods. 1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk.

Vyjadrenie navrhovateľa:

Uvedená požiadavka smeruje na príslušný orgán a preto sa k nej nevyjadrujeme.

Vypracované: dňa 20. 03. 2024 v Šamoríne

Sven Wollner
konateľ spoločnosti LAWN s.r.o.